

TÜRK TARİH KURUMU KÜTÜPHANESİ
SÜRELİ YAYINLAR

KAYIT NO: 5037621

ADI: 19 Mayıs

CİLT:

SAYI: 9

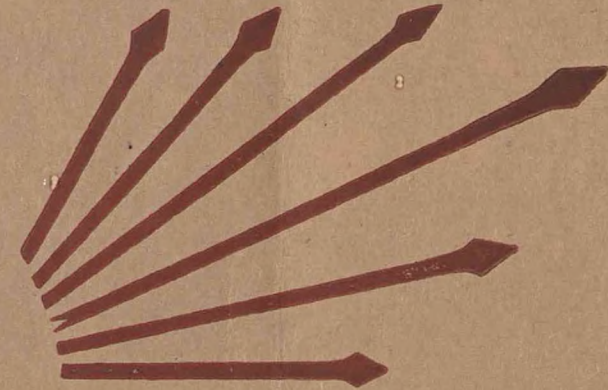
YIL: 1936

SAYI : 9

TEMMUZ 1936

19 MAYIS

SAMSUN HALKEVİNİN AYLIK DERGİSİ

İÇİNDEKİ YAZILAR

Nutuk	İ. İnönü
Kızılay	C. Gültekin
Sel (Şiir)	S. Aytekin
Samsun tarihi	Kâ. Dılcimen
Mektep ve Spor ..	V. Âşir
Cumuriyet Marşı	Tunçoğlu
Tarihi bir vesika	...
Sivilceler	Dr. Rifat Güngör
Kıyıları ve yolcular (Şiir) ..	H. N. Okay
Tarım	S. Coşkun
Halk edebiyatı	...
Bir Zafer daha	A. Ertan
Kağnılar gıcırdarken	A. Ertan
Haberler, hareketler	...

SAYI : 9

TEMMUZ 1936

19 MAYIS

SAMSUN HALKEVİNİN AYLIK DERGİSİDİR

İç İşleri Bakanı ve C. H. P. Genel Sekreteri

ŞÜKRÜ KAYA

5037621
1936, 9

Başvekil İsmet İnönü'nün Büdcce Söylevi

(Kamutay 29 Mayıs 1936)

Arkadaşlar ;

Devlet Hizmetlerinin tatbik oluncakları sahayı gösteren bütçe müzakeresi sona ermiştir.

Vekil arkadaşlarımız günlerdenberi bu hizmetler üzerinde neler yapıldığını ve neler yapılması düşünüldüğünü izah etmeğe çalıştılar.

Bütçe tertibi, esasında zor bir iştir. Bir milletin sayısız ihtiyaçlarını o sene için doğru bir sıraya koymak, esasında çok dikkat ve hatta maharet isteyen bir marifettir. Hazırlanmakta olan bütçenin en iyi bir bütçe olduğunu söyleyecek kadar iddialı değilim. Fakat sizin yüksek ve verimli çalışmanızla, yardımınızla meydana getirilen bu bütçe iyi bir bütçe addolunabilir. Devlet hizmetlerini takip ederken istinad ettiğimiz ana temelleri kısaca arz etmek istiyorum. Bunlardan birincisi bütçenin her halde mütevazın olmasıdır. Senelerdenberi takip ettiğimiz ve bu sene de Büyük Meclisin tahakkuk ettirmekte hassas bulunduğu bu esas bizim için çok faydalı oldu ve ilerde de çok faydalı olacaktır. Meydana getirdiğimiz eser hakikî manasile tam ve mütevazın bir bütçedir.

Arkadaşlar ; Bilhassa son senelerde bütün dünyanın geçirdiği iktisadî şartlar yüzünden meydana çıkan ve bütçe

muavzenesi kadar mühim olan diğer bir âmil, döviz muvazenesi vardır. Biz, gerek bütçede ve gerek malî siyasetimizde döviz muvazenesini ciddi bir surette temin etmek için çok kayıtlı bulunuyoruz. Bu hususta bütçe encümeni bu sene hususi bir alâka gösterdi, hususî bir tedbir gösterdi. Bu tedbirlerin döviz muvazenesi noktai nazarından daha sağlam, daha emin bir vaziyet temin edeceğine inanımız vardır.

Arkadaşlar ; Bütçe muvazenesi ve döviz muvazenesiyle beraber devlet işlerinde takip ettiğimiz diğer bir nokta da, her sene sarfettiklerimizin her sene herhalde istihsali artıracak surette olmasıdır. Ancak bu sayededir ki bir sene sonra millî, iktisadî noktai nazardan daha kudretli bir halde bulunuyoruz istihsali artırmak noktasından işaret ettiğim esas meseleler çok mühim olmakla beraber teferruat sayılabilecek bir çok kısımlardan sarfınazar edersek, endüstri, ziraat, maden işlerinde hülâsa olunmuştur.

Bu prensiplerle idare olunan devletin itibarı, dahilde ve hariçte, derhal kudretlenmekte ve emniyetli bir hale gelmektedir. Bahtiyar olarak söylerim ki bu neticeyi kendi hayatımızda her sene fazlasile izah etmekteyiz.

Arkadaşlar ; Bu sayede temin olunan devletin itibarını memleketin imarı için ve memleketin müdafaası için kıymetlendirmek bu da takip ettiğimiz esaslı bir siyasettir. Memleketin her sahasının imarı için takip ettiğimiz yolları arkadaşlarımız söylediler. Bu memleketin müdafaası için gösterdiğimiz alâkaya istinaden aldığımız yeni yeni tedbirleri yeni kanunlarla tahakkuk ettirecek sahaya koymuş oluyoruz. Bütün bu çalışmalar dahilde ve hariçte, açık ve esaslı bir siyasete dayanmaktadır. Millî siyasetimiz senelerdenberi takip ettiğimiz azamî bir millî birliği temin eden yolda muvaffakiyetle ilerlemektedir.

Arkadaşlar ; Türk milletinin içerdeki beraberliği, kudreti bundan 15 sene evvelkinden büsbütün başka bir kıyafettir. Bundan 15 sene evvel, Atatürkün prensiplerinin ne netice vereceği malûm olmadan evvel, Türk milletinin gösterdiği itimad bugün Atatürkün memlekette yaratmış olduğu büyük varlık ve prensiplerle hakikî ve sarsılmaz bir iman haline gelmiştir. (Şiddetli alkışlar.)

Haricî siyasette vekil arkadaşımız hükûmetin noktai nazerını yüksek huzurunuzda izah etti. Biz sulhun sağlam ve devamlı olmasının ve milletler arasında el birliğinin hakikî ve samimî taraftarıyız. Bu hususta bize düşecek olan vazifeyi ifada dikkatli bulunduk. Gene bize düşecek her yardımı ifaya mütehalik olacağız. Bütün dostluklarımıza ve taahhüdlerimize karşılıklı riayet etmeği daima severiz. Fakat biliyorsunuz ki bütün dünya bugün bundan 6 sene evvel girmiş olduğu büyük iktisadî

bükran gibi, şimdi de büyük bir emniyet bükranı içindedir.

Bu bükran içinden ancak meseleyi bu ehemmiyetle görmek azmini, iradesini sağlam çelikten tutmaya karar vermiş olan milletler ve bütün bu emniyetsizliğin tehlikesi kendisine teveccüh edecekmiş gibi dikkatli, kayıtlı ve hazırlıklı olan milletler, ancak sağlam olarak çıkabileceklerdir. (Bravo sesleri, alkışlar.)

Ufukta Türk milletini sureti hususiyede tehdid edecek bir tehlikeyi görmüyoruz ; bir insanın görebildiği kadar eğer ufuk arkasında görmediğimiz bir teklike varsa öyle bir tehlikeden de korkmuyoruz. (Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar.)

Müdafaası vasıtalarımızı en yeni silâhlanma fenninin en yeni icablarıyla teçhiz etmekteyiz. Bütün milletin bunu bu kürsüden, benim ağzımdan işitmesini arzu ederim. (Bravo sesleri)

Her tedbirden evvel Türk vatanının ve Türk milletinin müdafaasını kendi silâhından ve kendi iradesinden bekliyoruz. (Bravo sesleri, alkışlar.)

İcap ederse Türk milletinin kadın ve erkek bir tek adam gibi nasıl şahlandığını görmek beşeriyet için muazzam bir hadise olacaktır. (Bravo sesleri, şiddetli ve sürekli alkışlar.)

Her türlü vasıtaların üstünde, Türk milletinin iradesi, mesnetlerin en sağlamıdır.

Arkadaşlar ; Türk milleti bu gün bundan 16 sene evvel birkaç kişi ile uğraştığı zamandan daha tecrübeli, sinirleri daha sağlam, gözü daha pektir. (Alkışlar) Bu sözlerin içerde vatan-

daşlarına vazifelerini hatırlatmak için bu güzel fırsattan istifade edilerek yapılmış bir vesiledir. Vatandaşlarımızın vazifelerine ve işlerine huzur ve emniyet içinde çalışmalarını için bir teminatır.

Bu sözlerin dışarı âleme Türk milletinin ve Türk Devletinin sulhun muhafazası ve beyhümmet beraberliğinin korunması için ihmal kabul etmez bir kudret olduğunu tebarüz ettirmek içindir. (Şiddetli alkışlar.)

Bütçe müzakeresinin sonunda reyinizi verirken bu reyin hükûmet için bir itimad vesilesi olduğunu, bu sene bilhassa kaydetmek istiyorum. Bundan maksadım Büyük Meclisin bütün hadiseler karşısında kesin ve üstün iradesini canlandırmak için bir vesile vermek, hükûmeti içinde bulunduğumuz geniş hadiseler içinde taze itimadınızla yeniden teçhiz etmek için fırsat vermektir. Arkadaşlarım. Bütçe için vereceğiniz reyler hükûmet için bir itimad reyi olduğunu nazarı dikkate almanız lızımdır. (Sürekli alkışlar.)

Başbakanın söyleviden sonra Kamutay Başkanı hükûmetin istediği itimadı ve bütçeyi reye koydu. Yoklama ile toplanan reyler, tasnif edildikten sonra Reis, neticeyi şöyle bildirdi :

— Muvazenei umumiye kanununa rey veren ve bu suretle hükûmete itimad beyan eden (305) zattır. Binaenaleyh müttefikân hükûmete itimad beyan edilmiştir. (Şiddetli ve sürekli alkışlar.)

Tekrar kürsüye gelen İsmet İnönü, Kamutayın yüksek itimadına teşekkür ederek dedi ki :

— Büyük Millet Meclisinin kuvvetli iradesi, memleketin ilerlemesi için en kuvvetli mesnettir. Hükûmeti bu suretle teşvik etmek lütfunda bulunuyorsunuz. Hükûmet sizin bu değerli itimadınıza lâyık olmağa çalışacak ve daima müzaheretinize muhtaç olacaktır bu kıymetli müzaheretinizi şimdiye kadar olduğu gibi bundan sonra da esirgemeyecek olursanız, arzu ettiğiniz gibi başarılmakta olan işlerin atiyen de tahakkuk edeceğinden emin olabilirsiniz. (Şiddetli alkışlar.)

KIZILAY

C. Gültekin

Geçen gün parkta bir tören yapılmıştı o tören, o topluluk, o görünüş ne idi? Duvarlardaki afişleri gördün mü? bütün bu yapılan işlerin anlamı nedir diye düşündün mü ?

İşte onları bugün şuracıkta bir gez daha tekrarlıyacağız !...

O gördüğün toplantı, o görünüş, o afişler dünkü adı Hilâliahmer, bugünkü adı da Kızılay olan Türkiye'deki bütün kurumların anası ve atası bulunan bu öz kuruma senin dikkat gözünü çekmek bu özgüdeki ulusal duygularını tazelemek ve ateşlemekten başka bir şey değildi.

Kızılay Türk ulusunun, Türk ordusunun alkışını, yeltemini kazanmış, kutlu, yüce, ünlü bir kurumdur kurulduğu tarihten bugüne kadar ulusumuzun en karanlık, en sıkıntılı, en zor çağlarına koşmuş, yetişmiş yaptığı hizmetler, iyilikler ve öz verenliklerle kamumuzun hatıralarında silinmeyecek bir yer tutmuştur.

Eğer Türkiye içinde sosyal hayat konusu ve tarihçesi ortaya atılırsa bütün vatandaşlar diğer kurumların üstünde parlayan ve herkesin derin bir sevgi ve saygı ile bağlı bulunduğu, kafasında ve kalbinin en derin köşelerinde yaşattığı ve yaşatmakta olduğu Kızılayı bulacaktır.

Böyle şerefli ve köksel bir kurumun yaşaması için her yurddaşın ona, o kuruma, onun büyük ürünüle uygun yararlıklarda, yardımlarda ve özverenliklerde bulunmayı ve bu işi yükümlerinin başda geleni saymak gereğini hiç bir vakit unutmamalıdır.

Bizim Kızılay haftamızda dendeş olmak üzere Batı illerinde her devletin her ulusun (Salibahmer) yani (Kızılay) haftası vardır. Oğünde haftanın programı yapılır, bütün gün komün, kendiler ve şarlar bu programın gösterdiği işleri, törenleri canla başla başarırlar yer yer türlü türlü eğlenceler, müsamereler yapılır, konferanslar verilir, bütün ulus ve ulusu baştan başa bu haftanın törenleri içinde çalışır ve çalışır.

Vine bu hafta içinde herkes bu kurumun gelirini, üyesini çoğaltmak ve onun varlığına bir varlık daha katmak için uğraşır ve didinir !...

Çağdaş uluslar işte bu suretle yarın için oranlanan bir savaşa, bir yıkıma, bir yangına, bir yer debrenmesine hazırlanır gerekli gördükleri bütün tedbirleri alırlar !...

Şimdiye kadar geçen binbir savaşta olduğu gibi senin yaralarını saran, derdlerine koşan, sana ilk esenliği veren ve senin acılarını, kederlerini, sıkıntılarını gideren, eski adı Hilâliahmeri şimdiki adı Türk olan Kızılaya bu hayırlı kuru-

ma olanca varlığınla sarıl, ona varından yoğun, dışından, azığından bir pay ayır !...

Ona, evet o Kızılaya göstereceğin iyiliği, özverenliğe göre kenlik ve güvenç görebileceğini de hiç bir vakit unutma !...

Son söz olarak diyeceğim ki sayın yurddaş eğer ulusuna bir yararlıkta bulunayım diyorsan konutu Gazi caddesinde bulunan Kızılay kurumuna git onun yönetimini çevirenleri bul ve ona karşı borçlu olduğun yükünü ve ödevini yap !...

S E L

S. Aytekin

Bu akşam ne kadar coşkun şu dere
Sular gönlümü de alsın diyorum.
Başımı yosunla sarıp dertlere
Kayadan kayaya çalsın diyorum.

Kızıl köpüklerle geçiyor sular,
Suların bağrında sanki yangın var ;
Kıyıda kalmak mı ne işe yarar ?
Gövdem bu yangına dalsın diyorum.

Kaynayan sularda uğultu derin,
Toprakta gürüyor hıncı göklerin,
Birakın beni de sellere verin
İrmaktan ırmağa salsın diyorum.

Çirkin bir sel olsun isterse yerim.
Sularla beraber ölmek dilerim ;
Başımdan ayrılan hep kemiklerim
Yeşil bir kıyıda kalsın diyorum,

Sevgili Başbakanımız İsmet İnönü çok açık olarak Hava tehlikesi vardır diye buyurmuşlardı. Arkadaş seni harekete ketirmek için bundan daha açık bir hakikat olabilir mi ?

Sevgili ve saygılı yurddaş !.. İyi düşün ki gezdiğin, tozduğun, yaşadığın bu güzel ve şen yurdda hava tehlikesi gibi daha binbir çeşit tehlikeler de vardır. Seni bu tehlikelerden, bu yıkımlardan koruyacak ve kurtaracak seni sevginlikle saracak olan Kızılaya koş ona üye ol, ona değerli bir kardaş ol !...

KISA SAMSUN TARİHİ

Selçuk, Mogol Saltası

VE Küçük Beylikler Devri

Kâ. Dilemen

Evasit hükûmetinde biraderi Rükneddin Kılıç Arslan Kastamonuda ilâmî hükûmet etti. Mogol ümerası vaziyetten korktular. Henüz Argonun yerine geçen Keyhatuhana muracaat ettiler. Kastamonu isyanı bastırıldı. Gıyasettin Mesut II nin ümerasından Emir Timur Candar vali nesbedildi. (691 - 1291) Maamafih İnanç bey Denizlide, Menteşe Germeyan, Aydın, Saruhan ve Karesi beyler de mahallerinde müstakilen icrayı hükme başlamışlardı. Mogol ümerasından Balto da bunları örnek yaparak devletine isyan ettise de müşkilâtla ber taraf edildi Mesut II, Balto taraftarlığı ile itham edilerek İrana celbile Hemedanla hapsedildi. (698 - 1291) yerine Alâeddin kekübad III ibni Feramürz nasb edildi. Devletşah zade Gıyasettin İbrahim bey ibni sultan Süleyman, biraderi İsmail beyle ; Şemseddin Timur beyi Sinop ve Kastamonudan tard ettiler ve ilâmî istiklâl ederek Bafra'yı aldılar. (699 - 1299)

Bu sıralarda Bafra hakimi Pervane bey zade Osman bey olacaktır ki Bafra'da 699 tarihli bir vakfiyesi mevcuttur.

Alâeddin Kekubat III; Gazanın damadı olmakla beraber Sivas, Lârende Kırşehir Aksaray, Kayseri ve Ankara doğrudan doğruya cengizlilerin idi, Hemedandan getirilen Gazi Çelebiye de « Simre (*) Kastamonu ve Sinop vilâyetlerin İzni-gedek ve bu taraftan Kars memleketi ile Saruhan Sinobedek » verilmişti. Keykubat III ün kimıldanacak hali yoktu. Mezalim ve iytisafı dolayisile saltanatı elinden ahndı, Hemedanda ikamete memur edildi. Selçuk tahtı boş kaldı Gazi Çelebi de Mogol ümerası yüzünden Sivasta barınamadı. Kastamonuyu muhafaza edemedi hükmü Sinop kale kapularına kadar dayanıyordu. Samsun ve Canik mogollar tarafından idare ediliyordu. Uzak şarktan gelen ticaret yolu Samsunda ve Kefede son buluyordu Sinobun ticarî kıymeti azalmış bilakis Samsun parlamaya başlamıştı. Samsundan kıpçak illerine orta Anadolu eşyası ihraç olunuyor kıpçak ve şark malları Samsundan orta Anadoluya naklediliyordu. Samsun yanındaki Samusu (Cinevzililer artık Aminson demiyorlardı) yüzünden çok istifade ediyorlardı. Türk Samsun kara yollarını ellerin-

doğruya cengizlilerin idi, Hemedandan getirilen Gazi Çelebiye de « Simre (*) Kastamonu ve Sinop vilâyetlerin İzni-gedek ve bu taraftan Kars memleketi ile Saruhan Sinobedek » verilmişti. Keykubat III ün kimıldanacak hali yoktu. Mezalim ve iytisafı dolayisile saltanatı elinden ahndı, Hemedanda ikamete memur edildi. Selçuk tahtı boş kaldı Gazi Çelebi de Mogol ümerası yüzünden Sivasta barınamadı. Kastamonuyu muhafaza edemedi hükmü Sinop kale kapularına kadar dayanıyordu. Samsun ve Canik mogollar tarafından idare ediliyordu. Uzak şarktan gelen ticaret yolu Samsunda ve Kefede son buluyordu Sinobun ticarî kıymeti azalmış bilakis Samsun parlamaya başlamıştı. Samsundan kıpçak illerine orta Anadolu eşyası ihraç olunuyor kıpçak ve şark malları Samsundan orta Anadoluya naklediliyordu. Samsun yanındaki Samusu (Cinevzililer artık Aminson demiyorlardı) yüzünden çok istifade ediyorlardı. Türk Samsun kara yollarını ellerin-

(*) « Simre » [Rükniddin Mesut Amasya garbinde bir kasaba bina, han, medrese ihdas kılup elyevm harap olup. 1 Saha-ifül'ahbar II S : 56

de bulundurdularından Samusu kâfir-leri ise denize hakim olduklarından iki taraflı kazanç oluyordu. Samsundan giden yolu Sivas - Sinop yoluna Kavye (Kavak) ta birleşiyordu bu zaman esnasında (704 - 726) Samsunda Mogollar namına para da basılıyordu bu paralarda Samsun ismini Samsun ve Şamisun olarak da bu paraları geçiriyorlardı. Bu zenginlik devri 822 tarihlerine kadar devam etti. Gazi Çelebi ömrünün sonuna kadar (722) Cineviz Trabzon rum krallığı gemi ve sahillerini vurmakla geçirdi.

III

Mogollar (703 - 1303) de Anadolu valiliği ihdas ettiler fakat gelen vali zamanında uc beyleri tevessu ediyor her yerde bir takım mütegalibeler teferüd ediyordu bu sırada Bafra, Samsun Lâdik kedikare (Köprü) birer mustakil bey tarafından idare edilmeğe başlandı. Emir çobanın oğlu Timutuş bu beyliklerin hepsini ortadan kaldırdı. -Karaman oğulları müstesna - Timur tışın Anadoluya hakim olduğu bu zamanda Samsunda Mahmut mevlevi ramında birisinin yaptırdığı mescidin (kale kapusu mescidi) kitabesinde Timurtaş Noyan ismi hürmetle geçdiğine göre Canik ümerasının hepsini de ortadan kaldırdığı anlaşılır. Timur Taş Mısra firar edince Anadolu yeniden karıştı. (728 - 1327) ortalığı yatıştırmaya garetkârane gelen iranc noyana karşı Canik ve havalisi emiri Habil oğlu sultan Tuli memleketini korumağa çalıştı.

Kemah mahbesinden çıkarılarak Anadolu valiliğine yükselen Şeyh Ha-

samı kebir (733 h.) Ebu Saidin bilâveld m.) İlhan sultanlığı meselesine karışmak üzere Ertanayı naib bırakarak Tebrize gitti. Arpa han, ilhanilerden Musa Togay Timur, Timur taş zade Hasan saltanat kavgasına başladılar. Ertana, Timur taş zadeyi yendi (744 h.) Samsun emiri Habil oğlu Zeyniddin Tuli bey Ertanının kayın biraderi idi. (*) Emir Togancık Niksar beyi idi. Kardeşi Nuriddin Alp Arslan bunun muarizi idi. Bağdad ilkânîye devleti, dulkadur oğulları, Ertana devletleri kurulmuştu Ertana, Taciddin Doganşah (Emir Togancık) a ses çıkarmıyordu.. Samsun beyi Habil oğlu sultan Tuli bey ve Amasya beylerinden Gül bey, Hülfet gazi yi sonradan bunun üzerine tahrik etti. Tuli bey; Doganşahi Niksar kaç rdi. Bu suretle ertananın nüfuzu Karahisar, Canik, Erzincan, Tokat vilayetlerine cari oldu.

Ertana ölünce yerine geçen Mehmet bey (753 h. 767 m.) zamanında Canik ümerası yeniden Ertana devleti hükümünden çıktılar. Mamafi geniş bir araziye hakim idi, bunun zamanında Samsunda namına para basılmış olduğuna göre bir müddet onun idaresinde kalmıştı. Mehmet bey ümerası tarafından öldürüldü. (767 h.) Amasya emiri Şemseddin Hacı Şadgeldi Amasyada, Ali selçuktan husrevşah oğlu Taşan bey kedikare, Merzifon ve Havzada, kubad oğlu; Lâdikte emaretlerini ilân veya emaretlerine devam ettiler. Taşan sü-lâlesi hududlarını Samsun ve Sinoba kadar henışlettiler. Hacı şad geldi paşanın nüfuzu büyüktü Samsun ve Bafra (*) Hemşiresi : Sulu Paşa Hatun

hamamda ölümü üzerine (736 h. 1335 beylerinin yardımile yani onlarla uyusharak Sinoba aldı. Trabzon imparatoru Jan Komneen III ün hemşiresi Teodra ile evlenmişti (766 h.) Canikli Taceddin bey 780 de Canik Emiri bulunuyordu o da Evdoksiya ile evli idi ve Şadgeldi paşaya münkaddi. Bu sıralarda Kadı Burhanettin; Ertana Sultanı olan Alaeddin Alinin veziri olmuştu. Ali bey Hacı şadgeldiyi ortadan kaldırmak üzere harekete geçmişti. Anadoluda taun hastalığı pek müstevli bir hal almıştı, yolda Kazovada taundan öldü. Bu sırada Bafra beyi; Mirza Hasan beydi, onun da 3 kızı ile 1 oğlu aynı hastalıktan ölmüştü. Çocukları için bir türbe yaptırdı. (Bu türbenin etrafında bugün bir köy teşekkül etmiştir ki adı Türbe köyüdür. Türbenin kitaleleri ve ekseri mezar taşları kışlayca okunur.)

Alaeddin Alinin ölümü, Kılıç Aslan (Niksar beyi) Şadgeldi Paşa (Amasya), Kadı Burhan ve Seydi Hüsam'ın hırslarını meydana çıkardı. Kadı Burhan, Kılıç Aslanı kendi elile bir tenez-zühte öldürdü. Sonra Şadgeldiyi ortadan kaldırmak üzere yola çıktı. Harp neticesinde Şadgeldi katledildi. Samsun beyi Taceddin Canik kendi başına harekete başladı. Sinob, Kastamonu beyi Bayezit beyin idaresine geçti. Kadı Burhan siyasetine devam ederek Canikli Taceddin beyin oğlu Alp Aslanı da temizledi. Amasyada Ahmed Bey, emaretini kurdu. Semsettin Ahmet Bey, Samsunda serbazane hareket eden Taceddin Beyin üzerine Sultan Altunbaş mahdumu Keykubadın oğlu Ali beyi (Kubad oğlu Ali beyi) gönderdi. Sam-

sun bunun neticesi Amasyaya bağlandı Kadı Burhanettin, Ahmed beyden Amasyayı aldıktan sonra nüfuzu bu suretle bütün Canikte cari oldu.

Osmanlıların Orhan Gazi zamanında Canik beyleriyle muhaberesi yoktur. Feridun bey münşeatında mevcut olan 5 mektubun 5 i de Muhammed - ibni - Müeyyed Bahaidini Bağdadî münşeatının ikinci kısmından intihal ve tahrif suretiyle meydana getirilmiş ve ilim âlemi yüzlerce sene aldatılmıştır. Esasen Canik ve Samsun beyleri devamlı ve büyücek bir beylik kuramamışlardır ki batı Anadoludan buralara mektuplar yazılmağa lüzum hissedilsin Osmanlı Sultanlarından ilk defa Caniğe giren Yıldırım Beyazittir. O zamanlar Canik, Kastamonuya bağlı değildi. Kastamonu beyleri Samsun ve Bafra'yı bir kaç defa ellerine geçirmişler fakat oralarda uzun müddet kalmamışlardır.

Hicretin 798 yılında, Kastamonu ile yaptığı bir harpten sonra Samsuna doğru yürümüştu. Samsun kalesi beyi; Cüneyid beydi. Samsun, Cüneyit beyden alınarak, Bulgarisian beylerinden olup müslüman olmuş olan Aleksandr Şişmana verildi. Kâfir Samsun yine Cinevizler elinde kalmıştı.

Akkoyunlu Karayülük Osman bey, Kadı Burhaneddini bir harpte esir ve idam ettikten sonra Yıldırım, Amasya ve Sivasa girdi. (801 h.) oğlu Süleyman Çelebiyi buraya bıraktı.

Aksak Timur ile Yıldırımın arası tamamen açılınca, Timurun bir kolu Kemah - Erzincan - Niksar - Canik - Çankırıdan Ankaraya, diğer kolu, Erzincandan Siavs - Tokat - Kayseri üze-

rinden yine ankaraya yürümüştü...

Timur Stellâ tepesi eteğinde zaferi kazanmak üze iken Amasya ümerası Sultan Mehmedi ortalarına alarak ve atlarını dörtlâle kaldırarak şarka tevec-cüh ettiler. Tarihlerimizde ismi hiç geç-miyen Samsun beyi Aleksandr Şişman-da bu harpte Temure esir düşmüş ve ya telef olmuş olacak ki Mehmed Çelebinin Amasyada emareti esnasında Samsunu Kubat oğlu Alâeddin Ali bey elinde buluyoruz. Ali bey, Mehmed Çelebiyi mühimsemedi, kendi basına emaret etmeğe kalkıştı, Niksar havalisini de Alp Aslan oğullarından almıştı. Köprü ve Havzada Taşan oğulları hükümrandı Mehmed Çelebi ; Kubad oğlu Ali beye karşı kuvet gönderdi. Kubad oğlu perişan oldu Taşan oğlunun bir kalesine sığındı. Samsun kalesi ; Taşan oğlu Ahmed beve verildi Alâeddin Ali bey öldürüldü. Evelce adı geçen Cüneyit bey bunun oğlu idi. Bir fırsatını bulup babasını öldüren Ahmed bey üzerine hücum etti, Samsunu eline geçirdi ve Mehmet Çelebiye affını rica ile dehalet etti. Bu vak'a tarihlerimizin bazısında 817 veya 818 hicret yıllarında Samsunun Mehmet Celebi tarafından zaptedildiği suretinde kısaca geçer.

Mehmet Çelebi ; kardeşi Musa Çelebiyi Samsundan Rumeline göndermişti. Mehmet Çelebi Osmanlı tahtında şeriksiz kalmıştı (821 hi.) de Rumyei Suğrada karışıklık çıkmıştı, Karakoyunlu Türkiyeye el atmak, İsfendiyar oğulları yer kapmak istiyorlardı. Erzincan beyi Pir Ömer, Karahisar beyini sıkıştırdı, o da Mehmet Çelebiden yardım istedi. Alp Aslan oğlu Hasan bey, kardeşi Yavuz Evliya ile Samsun beyi Cüneyid beyin üzerine atılarak onu öldürdüler Caniği ellerine geçirdiler. İsfendiyar oğlu Canik beyine yapılan sui-

kasdden haberdardı hemen oğlu Hızırı yola çıkardı Hızır bey Bafra ve Samsunu aldı. Kafir Samsunda yangın çıktı. Zabtı kolay bir hal aldı. Bu karışıklıkları haber alan Mehmet Çelebi Amasyaya geldi. Oradan Beylerbeyisi Bicar oğlu Hamza beyi kafir Samsuna gönderdi. Sekenesinin bir çoğu gemilerine sığınarak kaçtılar. Bir kısmı mukavemet etti. Bicar oğlu bir müddet uğraştıktan sonra Samsuna girdi. Taş üstünde taş bırakmadı Mehmed Çelebiye vukuatı ve İslâm Samsunun alınmasının kolaylaştığını bildirdi. Mehmed Çelebi yergötürmez askerle Merzifona ve oradan Samsuna yetişti. Hızır bey mukavemetin beyhudesizliğini anladı. Şehri muharabesiz teslim etti. (822 h.) Hızır beye atası yanına gitmesine müsaade edildi. Hızır bey Bafraya gitti orada öldü, mezarı ikiz tepededir.

Musa Çelebinin kadısı Simavne oğlu fikirleri bahanesiyle nefyedilmesi emredilmişti. Samsuna iletiler. Semavne Kadısı oğlu, oradan İsfendiyar beyliğinin yardımını ile Kefeye ve Kefeden de Eflak vilâyetine vardı. Samsun ve Canik halkı rafizî mezhebine mütemayildi Semavnenin muridlerinden bir kısmını etrafında toplayan şeyh Cüneyd de sonradan bütün muritler, ne :

— Beni arayan Canikte arasın diye Caniği mevdi mülâkat vermişti.

Caniğin tamamı Sultan Murad II nin hilekâr, zalim ve namına para bastır-cak kadar nüfuzlu veziri ve lalası Celâleddin Yürgüç paşa tarafından zabdedilmiştir (831 h.) Bu havalıyı elinde bulunduran Alp Aslan oğlu Husameddin Hasan bey idi. Hasan beyi elinden memleketi alındıktan iki yıl sonra Pa-dışaha varup dehalet etti, kendisine Gömülcine sancağı timar olarak verildi.

(Bitmedi)

MEKTEP ve SPOR

Vildan Aşir

İnsan yavrusunu yaşama savaşı a hazırlama davasının devirler arasında gösterdiği bir çok hususiyetler vardır. Meselâ bundan yüzlerce yıl önce çocuğu, tepesine açılan delikten içerisine bilgi doldurulur bir küp gibi görmek hakikatin ta kendisi idi. Gaye kafayı zamanın ehemmiyetli saydığı bilgilerle doldurmaktır. Düşünen başın vücuttan bir parça olduğunu, ömür boyunca iş görmeğe mecbur olan elin ve ayağın da terbiyeye muhtaç bulunduğunu, bu aletlerin kuru-görünüşünün dışında çok değerli birer öğrenme faktörü olduğunu anlamak için ne uzun asırlar bekledik ! İnsanın maddî ve manevî kuvvetlerinin sürekli bir sıhate dayanmasının esas olduğuna neden sonra inardık.

İnsanlığın mesut yarımının yapıcılığı vazifesini üzerine almış olmasına rağmen önden koşmağa her zaman muvaffak olamayan mektep bu ihtiyacı her yerde aynı kolaylıkla karşılamış ve işini ona göre plâna yapmış değildir.

Danimarka mekteplerinde jimnastiğin diğer derslerin arasına resmen 1804 de, yani bundan 132 yıl evel girmiş ve 1814 tarihini taşıyan tedrisat kanunu ile kat'iyet kesbetmiş olmasına İsveçte jimnastik ve spor muallimi yetiştirmek için çalışan yüksek mektebin 1813 de açılmış bulunmasına karşı dünyanın bir çok yerlerinde de bu hayatî ihtiyaç ancak zamane temposuna uymak kaygısı ile yeni yeni düşünülmeğe başlanmıştır.

Bizim mekteplerimizde bugün beden terbiyesi için ayrılan zaman şöyle taksim edilmiştir :

İlk mekteplerde 1 - 2 ve 3 üncü sınıflarda haftada iki saat.

İlk mekteplerde 4 ve 5 inci sınıflarda haftada bir saat.

Orta mekteplerde bütün sınıflarda haftada 1 saat.

Liselerde bütün sınıflarda haftada 1 saat.

Vüksek mekteplerde (Tarım Enstitüsü hariç) hiç yok.

Demek çocuğun disiplinli bedenî faaliyet, bilen adamın gözü önünde tabi olacağı zamanın bütün tahsil boyunca vasatî değeri haftada 1 saati geçmiyor. Ne kadar lehte düşünmek istersek isteyelim bu müddeti 17 milyon Türkün okuma çağında olan çocuklarının sağlık durumları üzerinde müessir olabilecek bir kıymet diye kabul etmemize imkân yoktur. Buna salon, saha ve vesait imkânlarının derecesini de ilâve edecek olursak bu günkü vaziyet için daha belîğ bir ölçü elde etmiş oluruz. Kâğıt üzerinde bile büyük bir varlık olmayan bu imkânın yeni yetişen neslin bedenî kabiliyetlerini inkişaf ettirecek bir kudret olabileceğine inanmak biraz güç olur.

Bedenî çalışmanın tedrisat sistemi-miz içine bu zaman kadrosu ile girmiş olması zarureti karşısında bir de yapılan işi gözden geçirelim :

Bizde ilk mekteplerde yeni müfredat

Üçüncü Dil Kurultayında Evimizi imsaliyecek olan
Delegemiz Cemal Gültekin

programı henüz ortaya çıkmadığı için bedenî faaliyet diye yapılan şey, her ne bahasına olursa olsun çocukları muntazam sıralara dizerek düdüğün kuru kumandasına bağlayıp bir kaç tahlilî hareket yaptırmaktan ve birkaç belenmiş oyundan ibaret kahr. Hele şarkılı oyun daha pek yedir.

Orta mekteplerle Liselerde o da senenin müsait mevsimlerinde talebe bir çok yerlerde gündelik kılığı ile mektebin bahçesinde toplanır, kumanda ve sayı ile bazı tahlilî ve gene tahlilden toplanarak yapılmış terkibi hareketler yapar, vazifeten oynar ve sene sonunda

da jimnastik şenliklerine hazırlanır.

Bu faaliyetin maksada ve gayeye uygun olup olmadığını ve randımanını mektep çocuklarını toplu olarak çıplak görmeğe muvaffak olanlar bilirler.

Vasita ve imkânın bu günkü şartları içinde, yetişen nesli ; millî bünyemizin cemiyetimizin yeni isteklere göre madî ve manevî bütün kuvvetlerle bezenmiş olarak yetiştirmek için yapılacak hiç bir şey yok mudur. ?

Beden terbiyesinin ve sporun mektep içindeki tekniğine taallûk eden bu kısmı gelecek yazımızda incelemeğe çalışacağız.

Kavalda Cumhuriyet Marşı

Tunçoğlu

Yeni Asker Karşısında :

I

Gençliğe şeref verir Türk Ordusunda erlik,
Her gencin hayatında bir andaştır Askerlik.
Memetler kavalında coşturup bu duyguyu,
Düşünmeden geçtiler köy yolundaki suyu,
Yüzlerce yeni asker hepsi yurt hemşerisi,
Dağları ve gökleri tutarken davul sesi
Hazırlık ödeyle bugüne ve yarına
Vardılar birkaç günde asker ocaklarına..
Kaval, zurnı ellerde, torbaları yanında
Bir gün gibi doğdular kışla alanlarında..
Hepsinin yüreğinde askerliğe heves var,
Yanyana ve diz dize hepsi bir ocaktalar,
Şehirli, Köylü, eşraf, zengin, fakir hepsi bir,
Halkçılık köyde doğar bu ocakta dirilir.

Yurdumun her köyünden, şehirinden akın akın
Bu en kutlu ödeve severek koşan halkın
Önünde ben yıllardır bir kâbe diye durdum,
Başımı bu kâbeye halkçı ruhile vurdum..
Bu yığın Türk yurdunun çoğunluğudur, özdür,
Bu yığın karşısında söylenecek şu sözdür :
Ey.. Yurt sever Türk halkı, Ey dizi, dizi gençlik,
Bir bir bağrıma basmak isterim sizi gençlik.
Bu kahraman ocakta yıllardanberi varım,
Sizler selâm vermeden ben sizi selâmlarım..
Bir yıl değil yıllarca koşacağız tek izde,
Yurda tercüman olan parlak gözlerinizde
(Ulus) adlı eserin özünü görüyorum,
Ulusal sevgilermi sizinle örüyorum...
Sizinle kuruluyor, yaşıyor bu ülkü,

Siz tüccar, siz amele, siz rençbersiniz çünkü..
Cumurluk damarına siz kan katıyorsunuz,
Biz genç Türkyayı kurduk siz yaşıyorsunuz.
Bu ödevi kalblere sonsuz bir aşkla dizin,
ATATÜRK ün yolunda gittiğimiz bu izin
Başında ortasında sonunda yine sensin,
Ey halk sen ATATÜRK e ışınak gösterensin,
Karşımda böyle toplu gördükçe, sessiz yeni ;
Sanmaki hor görüyor beyenmiyorum seni ;
Sana Koca Bir Ulus gözile bakıyorum..
Sana bir Kâbe diye yaranıp akıyorum..

II

Asker ve Komutan

Türk halkının bağrında gönül, ülkü ve yol bir,
Bu birleşiş, elele verişin örneğidir..
Elbise birliğile birleşir kalb birliği,
Asker tutumu, kurar yaşayısta dirliği,
Onurda farkı yoktur komutanın erlikle,
Türk halkı birleşmiştir burda yurtseverlikle,
Giyim, tutum ve ülkü toplamır bir çatıda,
Türk yüz yıllardanberi doğuda ve batıda,
Aynı halkla kazandı şanlı zaferlerini,
Oğullar oğullara verdi şimdi yerini..

III

Yemin Töreni ve Sancak

Bugün bayram ve bugün bir ulusal din günü :
Bugün yeni Askerin namusa yemin günü,
Bir ellerinde Kuran, birinde Silâh, Sancak,
Söz veriyor her biri şereflerine ancak..
Asker olsun olmasın, savaşta ve barışta
En tehlikeli anda, uçurumda ve kışta
Yurt için kan dökmekten hiç biri kaçmayacak,
Yurda kötü bakamın gözleri oyulacak,
Sayılacak komutan, her buyruk dinlenecek,
Bunlara (Namusumla Söz veririm) denecek.

Muzika marş çalıyor bölükler dizilirken,
Coşkunlukla gözlere ve kalplere biriken
Yaşlar boşanmak için her göğsü titretiyor..
Bugünü anmak için bu manzara yetiyor..
Akisler bırakıyor sesleri derin derin,
Bu yemin masasının önüne gelenlerin..
Bir top gibi patlıyor bir ağızdan bir bölük,
Şüngüye sarılarak koşarken de bu öztürk,
Ulusal inkilâba, İstiklâle erişte,
Böyle sert ve akseden sesle gürledi işte...

Şimdi altında yemin edip söz verdiğimiz
Türk Sancağına sakın hiyanet etmeyiniz..
Bu sancağa yan baksa erir taş da, demir de,
Sancağın manasını ben anlatayım birde :

Duyar ve bilir elbet bir sancak nedir gençlik..
Türk sancağı zaferin bir örneğidir gençlik..
Önünde bin saygı ile egdirir hep başları,
Onu gören hatırlar en çetin savaşları..
Sancak gönülde yıldız, sancak kalbde bir aydır.
Sancak halkın kendidir, kendini say ve saydır.
Aya baktığın zaman gönlün sancağı ansın,
Duyduğun heyecanı düşmanların kıskansın..

Türk Sancağının yüzü tarihi gibi aktır.
İstiklâl Marşımızın bir örneği sancaktır..
Sancak gözlerimizden gönlümüze renk verir,
Marşımız kulaklardan kalbe bir ahenk verir,
Bu ren ve bu ahenkle dolar taşar bağrımız,
Diner bu onulmayla en sızlayan ağrımız...

Sancak ulus kalbinde yurdu gibi anılır,
Sancak her fena gözden korunur, kıskanılır,

Ölkemizi şenleten köyü, suyu, dağı sev..
ATATÜRK ü özyurda koşturan sancağı sev..
Bak ne başarılarla yürüttü Atatürkü,
Bu sevgi ulaştırdı bu yüce güne Türkü..

Sancak ulus kalbinin şaheser heykelidir.
Türk sesi sancak için şöyle yükselmelidir :
Ey, bağrımın yurt ve halk sevgisi al sancağım !
Sen dikilen bir sancak, ben diktiren bir dağım,

Dağları yürütmeye bir işaretin yeter,
Yurda bakan olursa bize bir işaret ver,
Kalbimizde Atatürk bak nasıl coşuyoruz..
Dünyayı şaşırtacak dölenle koşuyoruz..

Her yerde ve her zaman ; Kara, hava, denizde,
Koşmak ve ölmek borçtur seni yükselten izde,
En ulusal bir aşkla tutuştun içimizde,
Biz de Türk evladınız sevgili sancak biz de,

IV

Onsekiz ay içinde

Askek olmayan bir Türk hayatınca yaradır,
Harbetmeyi öğretene ; Asker ocaklarıdır,
Her askerin göğsünden erlik dolup taşıyor,
Onsekiz ay içinde Onsekiz çağ yaşıyor..
Subaylar bir kav gibi pişiriyor askeri,
Talemler ve idmanlar, savaş yürüyüşleri,
Genişliyor göğüs, kalb, diriliyor bacak, kol
Dimağda açılıyor soysallığa doğru yol,
Yurtseverlik kalplerde her gün olgunlaşarak,
Askerlerin ruhunda Türk devrimi coşarak,
Tarihin yaprakları sunulur zaman zaman,
Asker tanınmaz olur terhis olduğu zaman..
Okur, yazar öğrenir hayat bilgilerini,
İnkılâp yollarının geçer her bir erini,
Bu yoldan çıka çıka, Bu yoldan ine ine
İnani artar halkın hem yurda hem kendine..

V

Terhis ve Kavalda Cumhuriyet Marşı

Dağımı, sularımı gözünden kıskanırken,
Yurdu kendi köyle kendi şehri sanırken

Düşmandan korunacak bir sevgili yar buldu,
Daha kıskanılacak ne dağ ne sular buldu..
Öğrendi sınırlarını yurdunun her çevreden.
Kendine güvencidir kalbi teselli eden :
Biliyor silâhını kullanmak yollarını,
Yurda basan olursa sıvayıp kollarını,
Dağ, taş, ova, deniz, yar, korkmadan aş, aş
Tek başına da olsa girişir bir savaşa...

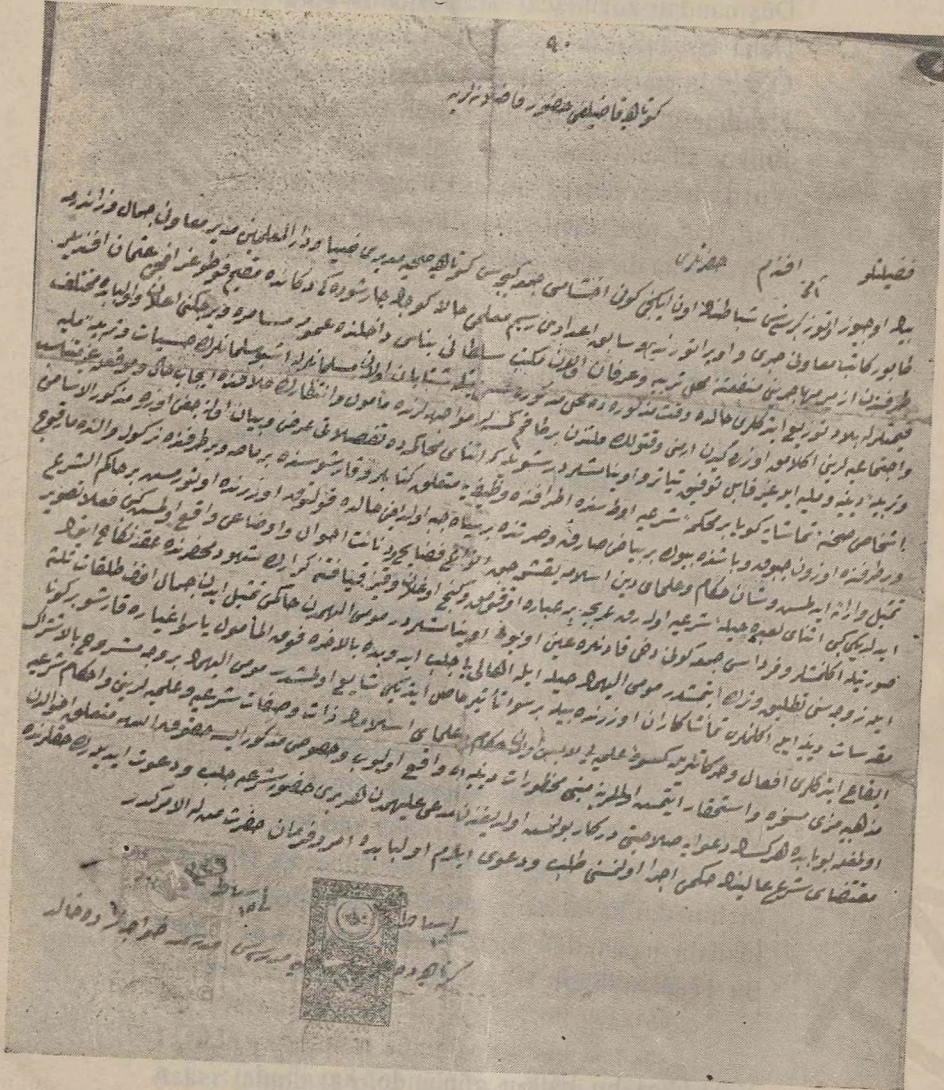
Şimdi köye giriyor, ekin kalkmış bağ sarı,
Başı biraz daha dik, daha sert adımları.,
Yurda hizmetten dönen kalbi dolup taşıyor.
Bağrında askerliğe hâlâ hasret yaşıyor..

Ayrılırken çaldığı (Ey Gaziler) yerine
Çalıyor kavalında bak derinden derine.
(Cumhuriyet Marşı) nı sağlam bir inan ile
(Bir kaval bir yurt gibi) işte geliyor dile,

Kadın, Kız ve ihtiyar köprüye üşüşüyor,
Mehmedin ve kavalın hısratine düşüyor..
Kavaldan köye doğru esen bu yüce sesde ;
Mehmedin kavalına verdiği bu nefesde ;
İnkılabı hazmeden bir Türkün inanı var,
Bu inanı uyuyor köy halkı, dağ, deniz, yar,

Yaşadıkça bu halkın gönlünde, kavalında ;
Ölmez bu Cumhuriyet bu gün de ve yarın da..

(Atatürkün) yoludur en ulusal yol bize,
Var olsun (Koca Gençlik) yetişti kol kol bize

Bu beleg, İstiklâl Savaşı sıralarında Kütahya'da din kaygusile yapılmış bir hadiseyi göstermektedir çok enteresan bir tiyatronun konusu olacak kadar gülünç ve inanılmayacak tarafları vardır.

Olgunun esası : İzmir mühacirlerine bir yardım olmak üzere « Recai zade Ekrem » in (çok bilen çok yanılır) adlı tiyatrosu temsil ediliyor. Eski kadıların şeriatı kendi kötü maksatlarına âlet ettiklerini gösterir sözler söyleniyor, hareketler yapılıyor.

Bu gösterit memleketin kadısını, müderrisini ayaklandırmıyor ; gösteriti yapanlar Şerîye mahkemesine veriliyor.

kütahya kadılığı huzuru fazılânelerine

Faziletlü efendim hazretleri

Bin üçyüz otuzaltı senesi şubatının onikinci günü akşamı cuma gecesi Kütahya sıhhiye müdürü Ziya ve Darülmuallimin müdür muavini Cemal ve Jandarma tabur kâtip muavini Sabri ve operatör Nedim ve sabık idadi resim muallimi halen küçük çarşudaki dükkânda mukim fotoğrafçı Osman efendiler tarafından İzmir mühacirini menfaatına mahalli terbiye ve irfan olan mektebi sultani binası dahilinde umuma müsamere vereceğini ilân ve olbapta muhtelif kıymetlerle bilâd tevzi ettikleri halde vakti mezkûrede mahalli mezkûre hüsnü niyetle şitaban olan müslümanlarla işbu müslümanların hissiyat ve terbiyei milliye ve içtimaiyelerini anlamak üzere giren Ermeni ve Katolik milletinden bir takım kimseler müvacehelerinde memul ve intizarın hilâfında icabı hal ve mevkie gayri mütenasip ve terbiyei diniye ve milliye ile gayri kabili tevfik tiyatro oynamışlardır şöyle ki : Esnayı muhakemede tafsilâtı arz ve beyan olunacağı üzere mezkûrelesami eşhas sahneî temaşaya gûya bir mahkemeî şerîye odasında etrafında vazifeye müteallik kitaklar ve karşusunda bir masa ve bir tarafında nargile ve bir elinde markuç ve bir tarafında uzun çubuk ve başında bûzûk bir beyaz sarık ve sırtında bir siyah cûbbe olduğu halde koltuk üzerinde oturmuş bir hakimüşşer, temsil ve irae edilmiş ve şanı hükkâm ve âlemayı di-

nî islâma vakıfmayacak envai fezayih ve denaetü ehvalü evazi vaki olmuş gibi filen tasvir edildiği gibi esnayı lubde hileî şerîye olarak arapça bir ibare okumak ve genç oğlan ve kız kıyafetine girerek şuhud mahzarında akti nikâh etmek suretiyle eglenmişler ve ferdası cuma günü dahi kadınlara aynı oyunu oynamışlardır. Mumaileyhimden hâkimi temsil eden Cemal efendi talak selâse ile zevcesini talik ve terketmiştir. Mumaileyhimin hile ile ahaliyi celp edüpte bilâhere fevkalmemul yarû ağyara karşı bir gûna mukaddesatı diniye ile eğlenmeleri temaşageran üzerinde bile bir sûi tesir hasıl ettiği şayi olmuştur mumaileyhimin berveçhi meşruh biliştirak ika ettikleri efal ve hareketleriyle kisvei ilmiyeyi lâbis olan hükâm ve âlemayı islâmın zat ve sıfat şer'îye ve ilmiyelerini ve ahkâmı şer'îye mezhebiyemizi mashara ve istihkar etmiş olmalarına mebnî mahzurâtı diniye de vaki olup ve hususu mezkûr ile hukukullâha müteallik ehvaldan olmağla bu bapta herkesin davaya selâhiyeti dergâr bulunmuş olduğundan müddei aleyhimden her biri huzuru şer'a celp ve davet edilerek haklarında muktazayı şer'i âlinin hükmü icra olunmasını talep ve dava eylerim olbapta emrû ferman hazreti mennehûlemdir.

Fi 15 Şubat 1336

Kütahya İshak fakih medresesi müderrisi
Hoça Zade Halit

Yüzdeki Sivilceler

(Ergenlik) Akne

Dr. Rifat Güngör

Yüzde ve vücudun diğer noktalarında bilhasse husule gelen sivilceler sin bülğa ait bir cilt hastalığı olup genç kızlarda 11 - 15 Erkeklerde 13 - 18 ekseriyetle husule gelir ve 22 - 30 yaşlarında da silinmeye başlar. Bu sivilcelerin husule gelebilmesi için bünyenin müsait olması lazımdır. Umumiyet üzerinde de sebuetik denilen saçları fazla miktarda kepek yapan ve vücutları fazla yağlı olan kimselerde olur. Bu gibi eşhasın cildine kaba kâğıt sürdüğümüzde kâğıt üzerinde yağ lekecikleri görülür ve bu sivilceleri vücuttan çıkarmağa mahsus alet ile veyahutda iki tırnak arasında veyahutda eski ceb saatlerinin anahatı vasıtasile tazyik edersek içinden üstüvani kurt şeklinde, beyazımtırak, kokulu yağlı bir madde çıkar daha ilerlemişlerde cildin tabaka karinesinin kalınlaşması dolâyisile ortalarında siyah bir toz hubbesi gibi görülen sivilceler teşekkül eder. Mevkileride bilhasse burun, burun kanatları ve burun kenarındaki kalem, elmacık kemikleri yakını alın ortası, kaşların üst tarafı kulağın ön tarafları çene ve kasi nahiyesi, sırt ta omuzlara doğru ve kuyruk sokumuna kadar olan yerlerdir.

Böyle yağlı bünyede olan kimselerdeki sivilceler (seboreik) lerde ihtilât olarak akne husule gelir. Muhtelif su-

rette kendisini gösterir. Sivilcelerin etrafında iltihap fazla olursa (iltihaplı sivilce -akne enfilamotoir) bu sivilcelerin cildin daha içerlerine doğru teması etmiş ise akne tüberkülöz şekilleri husule gelir ve bundan dolayı muhtelif isimler alır ve hatta bazen diğer mikroplarda iştirak ederek kan çıbanı şeklinde sivilceler yapar.

Esbabı : Bu hastalık kadınlardan ziyade erkeklerde fazla olup sıcak mevsimlerde tezayüt eder. 22 - 28 Yaşlarında tenakus eder ve burada başlıca sebep bünyenin yağlı bulunmasıdır ve umumiyet üzere sivilceler bu yağlı vücudun bir ihtilâfı olarak husule gelir ve amili maraz olarak bir takım mikroplar olduğunu kabul edenler de varsa da bunları hazırlayan esbab daha fazladır böyle bir hastalıkta iki müessir akla gelir.

- 1 — Teşevvüş umumi,
- 2 — Teşevvüş mevziidir.

Teşevvüş umumide : Vücudumuzdaki guddelerin ifrazlarının veyahutda enbubu hazmının bozulmasıdır binaenaley tedavide o zaman bu cihetten takip edilirse muvaffakiyet elverir yoksa mutlak surette haricen sürülecek merhemlerle bunun önünü almak mümkün değildir. Bu sebeblerin tarifi her ne kadar kolay ise bu işle uğraşan kimse-

ŞİİR :

Kıyılar ve Yolcular

Haşim Nezihi Okay

Hergün yeni bir dekor, her akşam başka bir renk
Burda her şey ışıklar ve renklerle yanıyor.
Şimdi deniz kıpkızıl, şimdi karşı ufuk mor.

Birer altın göl gibi titreşiyor kıyılar.
Beyaz kanatlı kuşlar tuttu gine engini,
Sular şimdi büsbütün değişince rengini,

Yolcular geçecekler, yolcular ve yolcular...

lerin yapması doğrudur. Meselâ : Bu sivilceler bülğda zuhur edüp ay başlarında tezayüt ederse veyahut da, feyz tehmeran gibi enbube teşevvüşlerinde Balık, midye gibi yemeklerle fazlalaşırsa veyahutda sivilceler fazla iltihap eseri görülürse o zamanda dahilen alınan (Brom iyod gibi) ilâçlardan ilerü anlaşılır. Bunlardan başka genç kızlarda fethiman ve teşevvüş devraniden ve süitağdi ve lenfaiklerde de olur.

2 — Mevzii teşevvüşden mütevellit olan : Burun teşekkülâtının süi şekli. harici müesserat (güneş, rüzgâr, soğuk) kıl diblerinin entanı gibi.

Esbabı malûm olduktan sonra da tedavi ciheti de kolaylaşmış olur bunun içinde bozuk olan mide bağırsak ve ay başlarını tanzim etmek için lüzumu olan ilâçları kullanmak ve mevzii tahrişatı izale etmek ve yağ guddelerinin

mecralarını açık bulundurup seylamını temin etmek ve lenfiyatik olanlara kuvvet ilâçları vermek lâzımdır. Kahve, çay, alkol, baharat ve bazı vekayide tuzlu peynir, bayat deniz balıkları ye-yüp içmemeli ve mümkün olduğu kaddarda yavaş yavaş ve iyi çiğnemeli za-iflerde fazla gıda ve kuvvetli kimsele-re de ekmeği ve alkolu tamamen kesmek icabeder. Bunların hepsini yaptıktan sonra mevzii tedavi yapmak lazımdır. Bu hastalığın ise hususi ilâcı kü-kürttür fakat kumral kimselerde kükürte tahammülü çok az olduğundan verilir-ken tahammül kabiliyetini ölçmek lazımdır ve bu esas dahilinde muhtelif ilâçlarla beraber bu hastalığı tedavi etmek ve yeniden husulüne mani olmak için elimizde vasıtalarımız vardır ve ilerüde fena neticeler bırakmaması içinde vaktında tedavi ettirilmesi elzemdir.

T A R I M KÖYLÜYE KISA ÖĞÜTLER

S. Coşkun

Bu yıl gülecek yılımızdır. Tanrı keder vermezse her yıldan çok tütün devşireceğiz. Örneğine çok rastlanmayan bu verimli yıldan faydalanmak yolunu bilmeliyiz. Bu yolda sizin yapacağınız başlıca iş tütünü el el ve tam vaktında kırmak ve iyi kurutmaktır.

Bazılarımızın yaptığı gibi tütünü 2 ve en çok 3 elde kırmak tütünün kıymetini düşürmek demektir. Bunu hele bu yıl yapmamanızı önemle hatırlatırım.

Bilirsiniz ki bu yıl havalar önceden yağışlı gitti. Gene yağışlı bir çağda tütün dikimini bitirdiniz. Şimdide havalar kuraklığa yüz çevirdi. Bu şartlar altında meydana gelen tütün suludur. Olgunluk göstermekten kırılması, iyi kurumasına ve yazı dediğiniz çifit alacasının meydana gelmesine sebep olur. Bu kusurlu yolun meydan almaması için tütünüz tam algunluk gösterdiği çağda kırmak gerektir. Bu öğütü göz önünde tutarak işinizi ona göre tasarlamamız kendi kazancınız namına hayırlıdır.

Tütünü vaktında kırmakla işinizi bitirmiş olmazsınız. Vaktında kırılan tütünü iyi şartlar altında kurutmak da gerektir. Bunu da başarabilmek için iyi bir kurutma yerine ihtiyaç vardır, gezdiğim köylerde gördüğüm hale göre bir çoğunuzda tütünü iyi şartlar altında kurumasına elverişli aramız yoktur. Derme çatma çubuklarla çevrilmiş ve eski tenekelerle örtülmüş bir çatı içine yapılan ve düzensiz yollar üzerinde sürülen vagonlarla tütünü iyi şartlar altında kurutmaya inkan olmadığı benim

kadar siz de bilirsiniz.

Her yıl iyi kötü sizlere bir kazanç getiren bu gelir kaynağından kısacağınız para ile biçilmiş keresteden düzgün aran yapmak çok mümkündür.

Biçilmiş keresteden yapılan araların uzun seneler dayandığını ve evlâda miras olarak kaldığını tek tük gözünüze çarpan örnekleriyle anlaştırmışsınız.

Diyeceksiniz ki bu söylediklerimi önceden yapabilmek için dolgun bir paraya ihtiyaç vardır. Doğru.. Bunu ben de inkâr edecek değilim. Bu düşünce-niz karşısında akan sular bile durur. Fakat böyle bir aran meydana getirmek için lâzım gelen parayı ödünç olarak bulmak da kabildir. Borç para ile meydana gelecek bu aranın parasını birkaç senede ödemenin yolu da vardır. Sizlere bu yolda yardımcı olacaklar da vardır. Ziraat Bankasına baş vurur bu derdinizi dökerseniz çok sanırım ki bu hayırlı isteğinize karşı banka yardımını esirgemeyecektir.

Ekinlerinizi biçtiniz. Harmanlarınızı döğüyorsunuz arade fırsat buldukça sürme işini de ihmal etmeyiniz. Ekini kaldırdıktan sonra tam tavında yapacağımız sürme gelecek yıl ürünü için bir bolluk sahası meydana getirecektir. Bu yolda en ufak bir ihmalcılığın gelecek yıl sizi sıkıntıda bırakacağını da hatırdan çıkarmayınız. Unutmayınız ki tarım işlerinde en önce göz önünde tutulması gerek olan nadas işidir. İşlerinizin çokluğuna ve sıkışık durumunuza bakarak bu işi ihmal etmeniz doğru değildir. Bunu da böyle biliniz.

Halk Edebiyatından DERLEMELER KOŞMALAR

H. N. Okay

VI

Gel gönül çıkma tarikten
Şeytandan şefaet şifadar olmaz
Kendini bilmez ile kalkıp oturma
Konuşma kötüyüle onda ar olmaz

Sözü geçmez bir mecliste gedanın
Bahtı kara olur vatan cıdanın
Ahiri haramdır haram zadenin
Çalup çırpma ile kesbi kâr olmaz

Münafığın yeri her dem nar iken
Düşman olsa korkma mevla var iken
Bir ademin ezel vakti var iken
Sonu yoksul olsa gözü dar olmaz

Söyledi Sümmani sözü özünden
Yazdı defterini pirin sözünden
Evlâl çıksa anasının sözünden
Mevlâ razı olup berhudar olmaz

VII

Bizi davet etti hanım analar
Halâya düzelmiş telli sunalar
Ak ellere yakmış kızıl kınalar
Dostlar bu yerlerin meralı gelmiş

Keten gömlek giymiş göğsü düğmeli
Seni seven yigit neylesin malı
İşitir cihanı anın cemali
Dostlar bu yerlerin meralı gelmiş

Sabah erken ötüşür kuşlar
Kudretten çekilmiş karadır kaşlar
Gerdane dökülmüş o siyah saçlar
Dostlar bu yerlerin gazalı gelmiş

Geydiği lâtanın çizdiği sarı
Yanaklar andırır bir güzel narı
Sümmani der yürü ömrümün varı
Dostlar bu yerlerin meralı gelmiş

VIII

Sazımı alupta düştüm yollara
Ne söylersiz (*) bana böyle güzeller
Taramış saçları sağa sollara
Nerden gelirsiniz böyle güzeller

Kimi al geyinmiş kimi kırmızı
Kimi gül düşürür (**) kimi nerkisi
Kimi zengin kimi fakirin kızı
Hepinizi bir gözlerim güzeller

Elde asayla hoca sandınız
Siz benim gönlümü yüce sandınız.
Gözümde gözlükle koca (***) sandınız
Daha gencim kocalmadım güzeller

Sümmaninin yanına bir gelseniz
Söylediği sözü bir yol bilseniz
Halini sorup gönülcüğün etseniz
Nolur bir yol hayır yapın güzeller

(*) Söylersiniz

(**) Toplamak

(***) İhtiyar

Türkü

Derleyen S. Aytekin

Bahçeden aşıyor ayvanın dalı
Yüzüne vuruyor yazmanın alı
Gelin nerden aldın bu kadar malı
İşte görünüyor dünyanın hali

Başına burūnmüş allı bir yazma
Terkedip sılayı gurbette gezme
Mektubun başım firkatli yazma
Okuyan bulunmaz dert olur bana

Kaleden kaleye hayeylediler
Aklımı başımdan zayeylediler
Bugün güzelleri pay eylediler
Dostlar gidin bakın yar kime düşmüş

Kaleden kaleye attılar beni
Beşbin sürüye kattılar beni
Bebek deresinde tuttular beni
Alınan tutuldum ona yanarım
Sivas valisinden imdat umarım

Çekin kır atımı vurun gemini
Üstüne binenler sürsün demini
Mustafa kardeşim versin yemini
Alınan tutuldum ona yanarım
Sivas valisinden imdat umarım.

[Derlendiği yer : Büyük Oyumca köyünden Ahmet oğlu Nuri 25 yaşında okur yazar, yerli]

Maniler

Derleyen S. Aytekin

Gurbet benim durağım
Kesmez oldu orağım
Sen orada ben burada
Taşım benim yüreğim

Karşıda oturmuyalım
Kol kanat kırmayalım
Evel ahir benimsin
Kederli durmayalım

Gökte yıldız yüz atmış
Varım uykuya yatmış
Uyku değil meramı
Sevda ona ok atmış

Sevdalık ince mezar
Yürek yakar can almaz
Sevda halinden bilen
Kızından para almaz

Kara erik ezmesi
Göze değer değmesi
Beşyüz lira değmez mi
Yarin düğme çözmesi

Pencereden bakıyor
Eli çorap dokuyor
Şu kızın güzelliği
Beni candan yakıyor

Çıktım çeşme başına
Sabun koydum taşına
Sevda nedir bilmezdim
O da geldi başıma

Başındaki çenberin
Çiçekleri solmaz mı
Kız seninle beraber
Ben de yatsam olmaz mı

Bulmacalar

Derleyen S. Aytekin

Oölgelerde yayıldım
Çöktü sıcak bayıldım
Bana bugün elleme
Nazlı yardan ayrıldım

Derelerin uzununu
Kıramadım buzunu
Aldım Yürük kızını
Çekemedim nazını

Ayağındaki mesler
Vere vurdukça sesler
Koynundaki memeler
İkimizi de besler

Dağa gidelim dağa
Başım değdi toprağa
Yardan evel ölürsem
Koyman beni toprağa

Başındaki çenberin
Dalı var çiçeği yok
Benim cahil gönlümün
Senden geçeceği yok

Kara göynek ketensiz
Kararım yok sensiz
Yılan girsin koynuna
Eğer yatarsan bensiz

Martine sürdüm fişek
Büyüdün oldun çiçek
Kız sana haram olsun
Bensiz serdiğin döşek

[Bu maniler Büyük Oyumca Köyünden 23 yaşında okuma yazma bilmiyen İbrahim Gübel oğlu ile gene aynı yaşta okuma yazma bilen Durmuş Telli'den derlendi.]

Dağdan gelir dak gibi
Kolları budak gibi
Eğilir su da içer
Bağırır oğlak gibi

(Kağrı)

Bir küçük kuvu
İçinde suyu
Suyun içinde yılan
Yılanın ağzı mercan

(Lamba)

Uzun uzun minare
Minare içinde zinare
Zinarenin içinde oluk
Oluğun içinde balık

(Gebe kadın)

Dağdan gelir hu
Kanatları su
Şekil mükül ayağı var
Binikiyüz dayağı var.

(Kirpi)

Uzun uzun dervişler
Uzak yoldan gelmişler
İki kabak mısırı
Dane dane bölmüşler.

(Deve diken)

Büyük Oyumca Köyünden derlenmiştir.

Bir Zafer Daha

Sayın İlbayımız ve P. Başkanımız z. Fay F. Tuksal'a saygılarımla

Ali Ertan

Kilitlendi 16 milyon süngüyle boğaz,
16 Milyon yürek boğazlara kal'adır.
Çelikten kal'a çoktur, fakat etten kal'a az,
Türk yurdu alını açık zaferleşen kıl'adır.

Asırlar pençemizde eriyor bir an gibi,
Şeklalıyor devrimin, şekil veren örsünde.
Bu gün de dönüyoruz, çünkü kahraman gibi,
Sakaryadan hız alan Türkü, dünya görsün de.

Güçlükleri susturur, başımızdaki her hız,
Vardığımız yerlere dikilir zaferden tunç.
Türkün her iradesi barışlara mihladız,
Sevenin dostudur Türk, sevmiyene pek korkunç.

Kuvvet hakkın önünde yürüyen bir bayrakdar,
Hak kuvvetin elinde çocuklaşan oyuncak.
Kuvvetli yurdumuzun hakkı var göke kadar,
Dünya Türkün önünde böyle eğilir ancak.

Bu gün Montörü ile tamamlandı bak Lozan,
Eğer istersek biz de yapardık iller gibi.
Utansın hak almayı bilmeden andı bozan,
Şimdi sevinçli yurdum, çoşuyor seller gibi.

Bu zafer eskilere katılan bir taze ek,
Bu ulus baştan başa tarihe bir öğünçtür.
İşte yeni bir zafer, işte yeni bir örnek,
Türkün sözünden çıkmak, Türke el atmak güçtür.

Doğdu Türkün bahtına yeni bir bahtiyarlık,
Yıldızlar şahit oldu, dostların gibi ey Türk.
Öğün, sevin, ve güven çünkü sendeki varlık,
Türke zaferler veren Başkomutan Atatürk.

Her zaferin üstünden yol alıyor altı ok,
Bu kâinat durdukça yaşayacak bu ülkü.
Ulu Cumhuriyete bu ulusa ölüm yok,
Yaşa 16 milyon Türkün bir Atatürkü.

Kağnılar Gıcırdarken

Ali Ertan

[Geçen sayıdan devam]

Kaptan

Gelsin de düşünürüz onu da elbet canım,
Hem bizi kim verecek gidipte haber hemen.

İkinci gemici

Verin kulağı vardır işidilir bu deme i,
Belki bir uğursuz yel ister bizi söylemek.

Kaptan

Bu kıyıda kalmakta bir tehlike var demek i.

Birinci gemici

Doğru söylüyor engin düşünmelimiz bunu,
Alçak çeteler bize yapırlarsa oyunu,

Kaptan

Öldürürüz ölmeden, yaparız birden sıvgı,

Birinci gemici

Başlar yurdun içinde başlar ikinci gavgı

Kaptan

(Gemicilere yigitlikle)

Barometre nasılmış gidin limandan bakın,
Beni soran olursa benden selâm bırakın.

(Gemiciler çıkarlar)

(İKİNCİ BÖLÜM)

Kaptan oturmuş uzaklara bakmakt d r. Kaptanın
Köyüde bu yaliya iki saatlik mesafededir. An sı kayığın
yaliya indiğini görerek oğlunu görmiye gelir. Anasını
geldiğini göre i Kaptan ayağa kalkarak boğazına sarılır.

Kaptan

Ana nerden öğrendin geldiğimizi böyle.

(Anasını bir iskemleje oturtarak)

Hoş geldin anacığım.

Ana

Nerelerdesin söyle.

Kaptan

Ödev bilinmez ana,

Ana

Bekliyordum yolunu.

Benim gibi sevinir gören ana oğlunu.

Her geçen yelkenliyi seni sanırdım Doğan,

Yalan bir haber çıktı beni bir aydır boğan.

Nerde kaldın ah Doğan

(Ağlıyarak)

Nekadar çok sevindim,

Kayığımı görünce hemen yalhya indim.

Kaptan

Çocuklar nasıl ana

Ana

Öperler ellerinden.

Kaptan

Ben gideli ne oldu,

Ana

Köy oynadı yerinden.

Kaptan

Ne oluyor bu köye

Ana

(Boynunu çekerek)

Bilmem ne olacak hiç,

Duyarsın olanları duyarsın elbet er geç,

Düşman donanmaları size pusu kurmuşlar

Kayığı batırmışlar sizleri hep vurmuşlar,

Bu haber çalkalandı köyde bir aydan beri.

Kaptan

Düşmanın gemileri dönse de gene geri,

Bize Türk gemicisi korku bilmez er derler

Erkinliğe savaştan denizde asker derler.

Bizim kolumuz motör, kürekler pervanemiz,

Tanırlar bizi bu gökleri tanırlar bizi bu deniz.

Bana acıyan varmı ?

Ana

Yanmıyan bir adam var !...

Bir gün benim ilençim o adamı da boğar.

Kaptan

O da kimmiş,

Ana

Anlarsın... Oğlum bunu dönüşte

Hem sizi çekemiyor bu alçak adam işte.

Kaptan

Bir gün o adamlada paylaşırsınız biz kozu.

Ana

Düşmanlar esir etmiş bizim koca yavuzu,

Kaptan

Onu da alacağız yurdu kurtaracağız,

Yurt uğrunda ölmezsek biz en büyük alacağız.

Ana

Tarlanın sınırını geçmiş benim diyerek,

Görse idim başına indirecektim kürek.

Kaptan

Kimmiş söylemelisin o adamın adını,

Kurtuluşa koşarken yurdun erkek kadını,

O nasıl ne yürekle köyde rahat duruyor.

Ana

Çetelerle birleşmiş hem de adam vuruyor.

Asker karılarına vermiyor köyde rahat.

Kaptan

(Kızgınlıkla)

Köyde görürsen onu baltayı başına at.

Öyle alçak adamın kanı dökülmek gerek,

Bunu yapmalı ana hem de köylü bilerek.

(Daha kızgın)

Söyle artık bana da o zorba adam kimmiş.

Ana

Düşmandan geri kaçan asker kaçığı Memiş.

Kaptan

(Acı gülümseyerek)

Köyü köpeksiz buldu.

Ana

Çetelerle başbaşa

Kaptan

Südü bozuk olanlar kaçır girmez savaşa.

Ana

Ne kadar kıvanç duydum seni görünce oğlum

Yurduna çalış her gün her şeyden önce oğlum.

— Devam edecek —

HABERLER

HAREKETLER

Boğazlar Bayramı

Montröde imzalanan boğazlar mukavelesi dolâyisiyle halkın sevinç ve bayramına evimiz önderlik etmiştir. 20 Temmuz pazartesi gecesi saat 12'ye kadar hoparlörlerle radyo yayını yapmış ve Anadolu ajansının verdiği tafsilatı halka duyurmuştur. İmzayı bildiren telgraf gelir gelmez radyo ile halka yayılmıştır.

22 Temmuz sılı günü yapılan mitingte üyelerimizden C. Gültekin, Naşit Fırat ve Etem Veysi aytalar söylemiş A. Ertan bu konu üzerine yazılmış bir şiir okumuştur. Aynı günün akşamı Evimizde (Boğazlar) hakkında önemli ve istifadeli bir konferans verilmiştir.

Saylavlarımız

Kamutayın yaz tatilinden istifade ederek şehrimize gelen saylavlarımız Halkevine gelerek üyelerle uzun konuşmalar yapmışlardır.

Köy Muhtarlarının Toplantısı

Samsun köy muhtarları Halkevinde bir toplantı yaparak soy adlarının tescili hakkında İlbay F. Tuksal tarafından verilen direktifleri dinlemişlerdir.

Özyurt Piyesi

Öğretmen arkadaşlar tarafından büyük bir başarı ile temsil edilen Özyurt Piyesi Kâzımpaşa Sinemasında ikinci defa olarak temsil edilmiştir.

Konferanslar

Kızılzay haftası münasebetiyle Evimiz radyosu önünde C. Gültekin, Cudi Gürsoy, Fikri Hakgüden ve Aliye Ulkaç tarafından konferanslar verilmiştir.

Kır Balosu

Sosyal yardım şubesi menfaatine Derbent gazinosunda bir kır Balosu verilmiştir. Mehtablı bir gecede bülbul şakımaları ve çiçek kokuları arasında davetliler çok neşeli bir gece geçirmişler Halkevi cazının güzel havalarına uyarak dans etmişlerdir.

Şölen

Özyurt Piyesinde ödev alan üyelerine Halkevi tarafından bir şölen verilmiştir. Neşeli bir hava içinde geçen şölenin sonunda Bayan Kıran tarafından piyano ile sololar çalınmış ve çok alkışlanmıştır.

Konser

Ar Şubesi tarafından keman, piyano ve viyolonsel refaketiyle bir konser verilmiştir. Konserde Ali Baykal tarafından ulusal şarkılar söylenmiş ve çok alkışlanmıştır.

Dil Kurultayına Tez verecekler

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden :

Üçüncü Türk Dili kurultayına tez vermek isteyenlerin müracaat müddetleri bitmiştir. Bir tez vereceğini bildirmiş fakat tezinin tamamını henüz göndermemiş olan arkadaşlar için 31 temmuz 1936 akşamına kadar yeniden müddet verilmiştir. Bu zamana kadar tezlerin bitirilerek Dolmabahçe sarayında kurum genel sekreterliğine gönderilmesi ehemmiyetle rica olunur.

Dil Kurultayı

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden :

Üçüncü Türk Dil Kurultayı 24 ağustos 1936 akşamına kadar adlarını işlerini ve adreslerini Dolmabahçe sarayında Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğine bildirmeleri lâzımdır. Geçen kurultaylarda ve kurumun çalışma kollarında bulunanlar da bu kurultayda bulunmak istiyorlarsa bunu yeniden bildirmelidirler.

Bunun için yazılacak kağıda kurultayda üye olarak mı yoksa dinleyici olarak mı bulunmak istendiği de yazılı olmalıdır. Soy adları yeni olduğundan bunların yanında öz adların da gösterilmesi rica olunur.

Kurultaya bir tez vermek isteyenlerin de 15 temmuz 1936 akşamına kadar tezlerinin bir kopyesini Kurum Genel Sekreterliğine göndermeleri lazımdır. 19 Mayıs 1936 da çıkan bildiriye yazılıdır.

Türk Dil Kurumunun Satışa Çıkardığı Kitaplar

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden :

Türk Dil kurumu tarafından bastırılan şu kitaplar, yanlarında yazılı fiatlarla satışa çıkarılmıştır :

1 — El'idrak haşiyesindeki Türkçe sözler : Kastamonu sayıyı Veled İzbu-
dağın toplamasıdır fiatı 50 kuruştur.

2 — Türkçe mani el yazıları : Manichaicanın birinci kısmının Fuat Köse Raif elile dilimize çevrilmiştir. Eserin klişeleri de Uygur harflerile kitaba bağlanmıştır. Fiatı 50 kuruştur.

3 — Türk Fonetigi : Profesör Bergestrasserin İstanbul konuşma dilinin fonetigi hakkında yazdığı bir etüdün doktor Şükrü Akkaya elile dilimize çevrilmiştir. fiatı 20 kuruştur. Bütün bu kitaplar, kurumun yeni ve eski bütün yayınları gibi satış merkezimiz olan İstanbulda Ankara caddesinde Türk kitapçılığı limited şirketinde satılmaktadır.

Dil kurultayı 24 ağustosta Toplanıyor

Türk Dil Kurumu Genel Sekreterliğinden :

24 Ağustos 1936 da toplanacak olan Türk Dil Kurultayında yerli ve yabancı gazete ve mecmualar adına bulunmak isteyen gazeteciler, muhabirler ve fotoğraf muhabirleri için ayrıca fotoğraflı kartlar verilecektir.

Sahibi : Halkevi Başkanı Dr. Ertuğrul Baykal
Yayın Direktörü : Dil, Edebiyat, Tarih Şubesi Başkanı C. Gültekin
Basıldığı yer : Güneş Basımevi — Samsun

Kurum Adı: TÜRK TARİH KURUMU
Sicil No: 255.7.2/24/800914
DERGİLER 19 MAYIS SAMSUN HALKEVİ DERGİSİ 9, (1936)
Markası: .MARKASIZ Bulunduğu Yer: Konusu:

